

77. rocznica Powstania Warszawskiego

1 sierpnia przypada 77. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego. Na mocy rozkazu dowódcy Armii Krajowej, gen. Tadeusza Komorowskiego ps. „Bór”, Powstanie rozpoczęło się we wtorek 1 sierpnia 1944 r. o godz. 17.00, w godzinę „W”.

Celem powstańców było wyzwolenie Warszawy spod niemieckiej okupacji, ale tak naprawdę była to walka o niepodległość całego kraju i wolność wszystkich Polaków. Planowane na kilka dni Powstanie upadło 3 października, po 63 dniach walki. W czasie Powstania zginęło 18 tys. żołnierzy Armii Krajowej i 180 tys. ludności cywilnej.

©neymanjr/Photogenica

Obok dorosłych do walki stanęły warszawskie dzieci. Chłopcy w wieku 11-18 lat zgłaszali się do dowódców oddziałów powstańczych żądając wręcz, aby pozwolono im podjąć walkę ze zniechęconymi najeźdźcą. Część z nich była odpowiednio przeszkolona w harcerskich Szarych Szeregach lub konspiracyjnych podchorążówkach. Większość zdobywała doświadczenie w ulicznych walkach.

Dowódcy poszczególnych oddziałów ulegali presji ochotników przyjmując od nich przysięgę żołnierza AK i włączając ich do powstańczych szeregów. Kilkunastoletni chłopcy pełnili służbę jako łącznicy, przewodnicy w kanałach, niszczyli butelkami z benzyną niemieckie czołgi, z bronią w ręku pełnili służbę liniową na barykadach.

Zasłynęli z szalonej odwagi i determinacji (...). Wielu z nich zostało rannych lub zapłaciło najwyższą cenę – polegli na polu chwały.

Co roku, 1 sierpnia o godz. 17.00, w godzinę „W” w całym kraju uruchamiane są syreny alarmowe, a ludzie zatrzymują się w miejscu, by uczcić ten moment.

Również Kierownictwo, funkcjonariusze oraz pracownicy Centralnego Biura Antykorupcyjnego pragną uczcić pamięć Powstańców. Cześć i chwała Bohaterom!

Więcej informacji na temat uroczystości upamiętniających wybuch Powstania Warszawskiego znaleźć można m.in. na stronach [Instytutu Pamięi Narodowej](#) czy [Muzeum Powstania Warszawskiego](#).

Źródło: [polona.pl](#) [Warszawa ul. Krakowskie Przedmieście podczas Powstania Warszawskiego]

Nocą, gdy miasto odpłynie w sen trzeci,
a niebo czarną przewiąże się chmurą,
wstań bezszelestnie, jak czynią to dzieci,
i konchę ucha t a k przyłóż do murów.
Zaledwie westchniesz, a już cię doleci
z samego dołu pięter klawiaturą
w szumach i szmerach skłębionej zamieci
minionych istnień bolesny głos chóru.

„Bluszczem głosów spod ruin i zgliszcz
pniemy się nocą na dachy i sen,
tobie, Warszawo, w snach naszych śniesz,
nucąc wrześniami żałobny nasz tren.”

- Biegłam rankiem po chleb do piekarni
(chleba dotąd czekają tam w domu),
a ja leżę z koszykiem bezradnie,
tuż za rogiem, nie znana nikomu...

- Właśnie ręką chwytalem za granat,
żeby czołgi przywitać nim celnie,

ziemia była spękana, zorana –
nagle świat mi się zaćmił śmiertelnie...

- Myśmy obie wyniosły na noszach,
jeszcze kocem okryły mu nogi,
bo krzyczeli dokoła, że pożar...
Ja na świstku pisałam: „Mój drogi...”

„Bluszczem głosów spod ruin i zgliszcz
pniemy się nocą na dachy i sen,
tobie, Warszawo, w snach naszych śniesz,
nucąc wrześniami żałobny nasz tren.”

Słuchaj tych głosów żałosnych żarliwie,
nim brzask poranny uciszy je w niebie
i nowe miasto w napiętej cięciwie
dni tryumfalnych na nowo pogrzebie.

Słuchaj tych głosów, boś po to szczęśliwie
ocalon został w tragicznej potrzebie,
byś chleb powszedni łamał sprawiedliwiej
i żył za tamtych i za siebie lepiej.

*

Jak nie kochać strzaskanych tych murów,
tego miasta, co nocą odpływa,
kiedy obie z greckiego marmuru –
i umarła Warszawa, i żywa.

Śpiew murów, Tadeusz Gajcy

[Tadeusz Gajcy, ps. „Karol Topornicki”, „Roman Oścień”, „Topór”, „Constant”, „K. T.”, „k. top.”, „Witold Orczyk”, poeta, żołnierz Armii Krajowej, poległ w 16. dniu Powstania w wysadzonej przez Niemców kamienicy przy ul. Przejazd (dziś ul. Gen. Andersa), 2 sierpnia 2009 r. Prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył Tadeusza Gajcego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej oraz za osiągnięcia w działalności na rzecz rozwoju polskiej kultury]

Źródła: ipn.gov.pl; T. Gajcy „Śpiew murów”, Muzeum Powstania Warszawskiego; polona.pl; sppw1944.org; wikipedia.org

Opublikowano w dniu 1.08.2021 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA